

Mozaika

BULLETIN

H102 upeřt

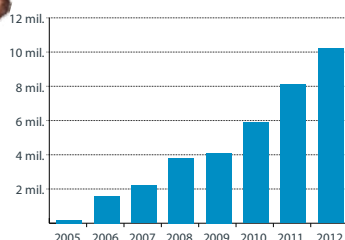
bulletin evropských pŕiležitostí

Pŕi cestách do zahraničí nezapomeňte na Europass

Europass je tvořen životopisem a dalšími dokumenty, které vám pomohou prokázat vaše dovednosti a schopnosti pŕi dalším studiu nebo pracovních pŕiležitostech doma i v zahraničí. Od vzniku Europassu v roce 2005 se jeho obliba i počet uživatelů neustále zvětšuje. Životopis i za dobu trvání z webu stáhlo nebo on-line vyplnilo více než 40 milionů lidí v celé Evropě.

Životopis Europass má jednotnou strukturu v celé Evropě, obsahově pokrývá všechny oblasti, které potenciálního zaměstnavatele zajímají (osobní údaje, pracovní zkušenosti, vzdělání, odborná pŕiprava a kurzy, osobní dovednosti) a vyplnit si ho můžete ve všech jazycích EU, a to nejlépe on-line na www.europass.cz. Na webu Europassu také najdete pokyny k vyplnění, vzory vyplněných životopisů v češtině a angličtině i jiných jazycích EU. Na stránkách Europassu jsou pŕipraveny i užitečné rady a tipy, které se vám budou hodit pŕi vaší kariéerní cestě – jak napsat životopis a motivační dopis, jak se pŕipravit na pohovor nebo jak hledat práci.

K životopisu můžete pŕiložit i další dokumenty, jež dokládají údaje uvedené v životopise a které Europass sdružuje do složky nazvané Evropský pas dovedností (European Skills Passport – ESP). Do této složky lze vložit napŕ. kopie jazykových a dalších certifikátů, státních zkoušek, vysvědčení nebo dalších dokumentů Europassu (doklad o mobilitě, dodatek k osvědčení nebo k diplomu). Složku si pak můžete uložit do PC nebo na flash disk a z ní pak vybírat pŕi konkrétním pohovoru nebo studijní stáži potřebné doklady o svých dovednostech a znalostech, které jste získali během pracovních zkušeností, dobrovolnické práce nebo vzdělávání či školení.

Lucie Šnajdrová, NÚV

CO najdete uvnitř

str. 2, 3 > Erasmus+ pomůže Evropanům zlepšit život i kariéru

> Uzávěrky programu ERASMUS+

str. 4 > Projekt Grundtvig BASKET /Jeden den v Erasmus kanceláři

str. 5 > Vypsáná fixa – školení pro pracovníky s mládeží

str. 6 > První fáze školení Vypsáná fixa očima účastníků

str. 7 > Evropská jazyková cena Label – přehled oceněných

str. 8 > Uzávěrky > Svět práce se mění a poradenství s ním

aktuality + zajímavosti

NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY DOMU ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE A NOVÉHO PROGRAMU ERASMUS+
Dům zahraniční spolupráce nabízí od nového roku nový design svého webu. Stránky www.dzs.cz jsou nyní uspořádány dle cílových skupin a orientovány na individuální potřeby žadatelů o granty, které v rámci svých programů a aktivit DZS nabízí.

STARTUJE NOVÝ PROGRAM ERASMUS+

Erasmus+ je nový program Evropské unie na období 2014–2020, který navazuje na úspěchy Programu celoživotního učení a Mládeže v akci. Erasmus+ spojuje několik stávajících vzdělávacích programů v jeden, staví na zkušenostech svých předchůdců, ale zavádí i několik novinek. Více o programu najdete v rubrice PŘEDSTAVUJEME.

UPOZORNĚNÍ NA DŮLEŽITOU ZMĚNU!

Od 1. října 2013 se stala Česká národní agentura Mládež součástí Domu zahraniční spolupráce. Všechny podstatné informace o programu Mládež v akci, pořádaných školeních, akcích a o novém programu Erasmus+ (oblast mládeže) stále najdete na www.mladezvakci.cz. Podporou v oblasti mládeže v programu Erasmus+ je také Eurodesk – informační síť pro mládež. Více informací najdete na www.eurodesk.cz.

KRAJSKÉ SEMINÁŘE „SEZNAMTE SE, ERASMUS+“

Dům zahraniční spolupráce společně s jednotlivými kraji České republiky pořádá semináře, jejichž cílem je představit nový vzdělávací program Evropské komise pro období 2014–2020. Erasmus+ navazuje na úspěchy Programu celoživotního učení, Mládeže v akci a dalších dosavadních iniciativ Evropské komise. Termíny konání jednotlivých seminářů a registraci na ně naleznete na www.naep.cz.

HLEDÁME LEKTORY ČJ DO ZAHRANIČÍ

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhláší pro akademický rok 2014/2015 výběrová řízení na uvolněná místa na lektorátech českého jazyka a literatury v zahraničí. Více informací naleznete na www.msmt.cz a www.dzs.cz.

Vzdělávání patří dlouhodobě mezi priority Evropské unie, o čemž nejlépe svědčí podpora, kterou v uplynulých letech získal Program celoživotního učení, samozřejmě spolu s dalšími aktivitami zaměřenými na vzdělávání. A to se nezmění ani v nadcházejícím období, mezi roky 2014 a 2020 je totiž na podporu vzdělávání a dalších souvisejících činností určeno dokonce 14,7 miliardy eur. Tedy asi o 40 procent více prostředků, než v právě uplynulém sedmiletém období.

Více peněz ale není jedinou příjmovou novinkou, která podporu vzdělávání v Evropské unii v nejbližší době čeká. Od letošního roku totiž všechny aktivity zastřeší nový a uživatelsky příjemnější program, nazvaný Erasmus+, který se bude starat o řadu dosud zvlášť obstarávaných oblastí. Erasmus+ tak bude pomáhat nejen žákům a studentům ze škol všech stupňů a dalším mladým lidem, ale také jejich učitelům, pedagogickým pracovníkům a dalším vzdělavatelům nebo lidem hledajícím uplatnění na proude se měnícím pracovním trhu. Podporu budou moci samozřejmě čerpat i vzdělávací instituce, instituce samosprávy a jiné veřejné orgány, neziskové organizace nebo dokonce i firmy.

Erasmus+ navazuje na úspěšné předchůdce

A kdo vlastně bude moci nový program Erasmus+ využít? Samozřejmě všichni ti, kterým dosud pomáhaly stávající vzdělávací programy, ať už Program celoživotního učení složený z programů Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius a Grundtvig, program neformálního vzdělávání Mládež v akci nebo pět programů mezinárodní spolupráce, tedy Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink a program spolupráce s průmyslově vyspělými zeměmi. Zcela novou možností, kterou Erasmus+ přináší, je pak podpora sportovců, zejména těch, kteří působí na místní úrovni.

To ale není jediná novinka v nabídce programu Erasmus+. Jeho součástí se stává například také systém záruk za půjčky, který studentům magisterských programů pomůže financovat celé studium v zahraničí. Díky tomu budou moci mladí nadaní lidé, zejména studenti z chudších poměrů, které v minulosti odrazovala od studia v zahraničí nedostupnost národních stipendií či půjček, získat špičkové vzdělání a kvalifikaci. Příjemnou novinkou, kterou přivítají všichni žadatelé o podporu z programu Erasmus+, je pak zjednodušení administrativy. Požádat o kterýkoli z grantů bude snazší, než doposud.

Nový program Erasmus+ samozřejmě nezapomíná ani na úspěchy všech svých předchůdců. Do značné míry staví na jejich zkušenostech, i nadále chce rozvíjet znalosti a dovednosti, podporovat osobní rozvoj všech účastníků a zlepšovat tak jejich pracovní vyhlídky. Erasmus+ bude ale pomáhat nejen těm, kdo se přímo zapojí do

některé z jeho aktivit. Podle zásady, že ze všech produktů zaplacených z veřejných peněz by měla těžit sama veřejnost, totiž budou volně přístupné všechny vzdělávací materiály, vytvořené za podpory programu Erasmus+, a to bez výjimky.

Mobilita základem úspěchu

Tak jako programy v minulosti bude i Erasmus+ klást hlavní důraz na mobilitu, která umožňuje lidem vyjíždět na zkušenou do ciziny. Dvě třetiny ze všech peněz určených pro program Erasmus+ tak půjdou právě na zajištění zahraničních cest. Za studiem, odbornou přípravou, ale i prací nebo dobrovolnickou činností tak v období 2014 až 2020 vyjedou více než čtyři miliony osob, ať už na pár dní nebo třeba dva semestry. I to je proti předchozímu sedmiletému období výrazný pokrok, od roku 2007 do dneška totiž zamířilo v rámci vzdělávacích programů do zahraničí „jen“ 2,7 milionů lidí.

Na větší podporu se ale mohou těšit také aktivity, které umožňují kontakty mezi zahraničními partnery na dálku, jako je třeba populární e-Twinning, který už dnes propojuje prostřednictvím internetu tisíce škol i dalších vzdělávacích zařízení. Erasmus+ také usnadní navazování kontaktů mezi vysokými školami a zaměstnavateli nebo pomůže vzdělávacím zařízením a mládežnickým organizacím při jejich spolupráci s podniky. Mladí lidé díky tomu získají během studia řadu dovedností, nezbytných k nalezení dobrého pracovního místa.

Erasmus+ klade větší důraz na neformální vzdělávání, vychází přitom zejména ze zkušeností zaměstnavatelů. Firmy totiž stále častěji oceňují dovednosti, které mladí lidé získali například během dobrovolnické činnosti nebo díky svému aktivnímu zapojení do mezinárodního projektu.

Jedním z cílů nového programu pak je i podpora politických reforem v prioritních sférách, mezi které patří například oblast digitálních dovedností a role odborného vzdělávání a přípravy.

Erasmus+ cílí na žáky, studenty, pedagogy, sportovce a mladé lidi nejen ze EU

A pro koho je vlastně program Erasmus+ určen? Už tradičně pro všechny, kdo se aktivně účastní vzdělávání. Zapojit se mohou žáci, studenti i učitelé ze všech vzdělávacích stupňů a druhů škol, ale také nestudenti jako jsou dobrovolníci, pracovníci s mládeží, vedoucí mládeže a zástupci

ERASMU

POMŮŽE EVROPANŮM ZLEPŠIT ŽIVOT I KARIÉRU

amatérských sportovních organizací. Peníze z programu Erasmus+ mohou dostat také projekty stojící na základech partnerství vzdělávacích zařízení, mládežnických organizací, podniků, místních a regionálních samospráv nebo nevládních organizací. Podpora bude směřovat i na modernizaci vzdělávání a odborné přípravy či podporu inovací, podnikatelských schopností a zaměstnanosti.

Hlavním cílem programu Erasmus+ je podpora vzdělávání ve sjednocené Evropě, která chce své obyvatele dobře připravit pro měnící se svět a zlepšovat tak konkurenceschopnost našeho kontinentu. Je proto samozřejmé, že je do programu Erasmus+ tradičně zapojeno všech 28 členských zemí Evropské unie a státy Evropské zóny volného obchodu, ale nejen ty. Výhod, které Erasmus+ poskytuje, totiž mohou využít i občané dnešních kandidátských zemí a dokonce i lidé ze států, které se na zahájení přístupových rozhovorů s EU teprve chystají. Seznam zemí zapojených do nového vzdělávacího programu totiž není uzavřený a mohou se na něj dostat i další země, jež splní předem dané podmínky.

STRUKTURA

Klíčová akce 1

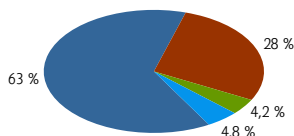
– Vzdělávací mobility jednotlivců

podporuje:

- mobilitu učitelů, školitelů, vedoucích pracovníků ve vzdělávání a lidí, kteří pracují s mládeží
- mobilitu vysokoškolských studentů, účastníků odborného vzdělávání nebo školení
- studentské půjčky
- společné magisterské programy
- mobilitu na vysokoškolské úrovni pro účastníky ze zemí EU i států mimo ni
- dobrovolnictví a výměny mládeže

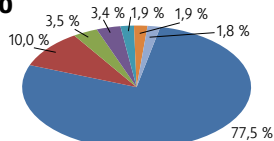
S+

Rozdělení rozpočtu na vzdělávání, odbornou přípravu a mládež podle klíčových akcí 2014–2020

- Klíčová akce 1 (minimálně 63 %)
- Klíčová akce 2 (minimálně 28 %)
- Klíčová akce 3 (4,2 %)
- Přerozdělené finanční prostředky mezi Klíčovou akcí 1 a 2 (4,80 %)

Alokace rozpočtu na období 2014–2020

- Vzdělávání a odborná příprava (77,5 %)
- Mládež (10 %)
- Studentské půjčky (3,5 %)
- Národní agentury (3,4 %)
- Administrativní náklady (1,9 %)
- Jean Monnet (1,9 %)
- Sport (1,8 %)

/zdroj: ec.europa.eu/education/erasmus-plus/

Uzávěrky programu ERASMUS+

Podrobné informace najdete na www.eurodesk.eu a www.dzs.cz

14. března

Akce v oblasti sportu – neziskové evropské sportovní akce

17. března

Klíčová akce 1 – mobilita jednotlivců v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže (všechny)

26. března

Jean Monnet – katedry, moduly, centra excelence, podpora pro instituce a sdružení, sítě, projekty

27. března

Klíčová akce 1 – sdílené magisterské studium

3. dubna

Klíčová akce 1 – rozsáhlé akce Evropské dobrovolné služby

Klíčová akce 2 – znalostní aliance, aliance odvětvových dovedností

Klíčová akce 2 – budování kapacit v oblasti mládeže

30. dubna

Klíčová akce 1 – mobilita jednotlivců pouze v oblasti mládeže

Klíčová akce 2 – strategická partnerství v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a mládeže (všechny)

Klíčová akce 3 – setkávání mladých lidí s politickými činiteli za účelem jednání o problematice mládeže

15. května

Akce v oblasti sportu – partnerství pro spolupráci v oblasti sportu

Akce v oblasti sportu – neziskové evropské sportovní akce

2. září

Klíčová akce 2 – budování kapacit v oblasti mládeže

1. října

Klíčová akce 1 – mobilita jednotlivců pouze v oblasti mládeže

Klíčová akce 2 – strategická partnerství pouze v oblasti mládeže

Klíčová akce 3 – setkávání mladých lidí s politickými činiteli za účelem jednání o problematice mládeže

PROGRAMU ERASMUS +

Klíčová akce 2

– Spolupráce na inovacích a výměny osvědčených postupů

podporuje:

- strategická partnerství mezi vzdělávacími institucemi nebo organizacemi pracujícími s mládeží i ostatními relevantními účastníky
- partnerství na úrovni vzdělávacích institucí, institucí v odborném vzdělávání a podnikatelské sféry
- IT platformy včetně e-Twinningu
- spolupráci s třetími zeměmi, zvláště zejména na sousední země

Klíčová akce 3

– Podpora reformy politiky

podporuje:

- strukturovaný dialog mezi mladými lidmi a těmi, kdo činí politická rozhodnutí v oblasti mládeže
- využívá tematické expertízy a výzkumy
- pořádání konferencí a setkávání mladých lidí s politiky
- pořádání akcí simulujících fungování demokratických institucí

Podrobnosti o novém programu Erasmus+ najdete na webových stránkách ec.europa.eu/education/erasmus-plus.

BASKET pomáhá s učením zdánlivě samozřejmých dovedností

Mezinárodní průzkumy ale dokazují, že s používáním zdánlivě samozřejmých dovedností mají potíže nejen žáci základních a středních škol, ale i dospělí. Závěr je jednoznačný: i „basic skills“ je potřeba neustále rozvíjet. Právě proto se v rámci programu Grundtvig spojilo osm institucí, aby pod vedením norského koordinátora vytvořily mezinárodní projekt, nazvaný Professional Development of Basic Skills Trainers (Profesionální rozvoj trenérů základních dovedností) – zkráceně BASKET.

Právě rozvoj dovedností lektorů je velmi důležitý, protože výuka gramotnosti má zejména u starších osob svá specifika. Dospělí lidé například neradi přiznávají, že nedostatky v základních dovednostech vůbec mají. Vlastní výuka proto musí jak akcentovat prvky problémového učení nebo skupinové výuky, tak zohledňovat individuální potřeby všech zúčastněných. Vzdělávací kurzy jsou také časově náročné, neboť obvykle bývá sto hodin výuky rozvrženo do řady měsíců.

Nezbytnou součástí tohoto typu vzdělávání je poradenství, které zaručí, aby se efektivně rozvíjely

Asi nikdo by nečekal, že se na počátku 21. století bude při vzdělávání dospělých klást stále větší důraz na rozvoj základních gramotností, takzvaných „basic skills“. Umět dobře číst, psát, počítat nebo ovládat počítač je přece dnes již docela běžné, řeklo by se, takže se tyto schopnosti všeobecně považují za samozřejmou výbavu každého člověka. Nástup moderních technologií, které nacházejí uplatnění ve stále širším spektru oborů, ale mění požadavky na trhu práce, takže význam zmíněných dovedností stále roste.

pracovní i vzdělávací potřeby účastníků. Mění se i tradiční role lektora, který se stává spíše průvodcem a své dovednosti musí rozšířit o prvky facilitace, koučinku, mentoringu a poradenství. V současné době přitom neexistuje v EU ucelený systém, jak základní gramotnosti vzdělávat, takže v každé zemi jsou zohledňovány pouze regionální potřeby.

Obdobná situace je i se samotným vzděláváním lektorů. Jedním z hlavních úkolů projektu BASKET, který trval od srpna 2011 do července 2013, bylo proto zmapovat situaci v jednotlivých zemích a objevit zajímavé příklady dobré praxe. Dalším cílem bylo pokusit se identifikovat potřeby lektorů a definovat pro ně jednotné kvalifikační požadavky.

Výstupním dokumentem projektu se nakonec stal soubor doporučení, který řeší rozvoj lektorských dovedností v oblasti gramotností dospělých.

Realizační tým projektu sbíral zkušenosti s „basic skills“ také mimo partnerské instituce, a to prostřednictvím on-line diskuze, do níž se zapojilo více než sto aktérů z mnoha evropských zemí. Průběžné výstupy projektu byly navíc prezentovány v rámci sítě European Basic Skills Network. Projekt BASKET během dvou let dokázal sdílet zkušenosti s rozvojem lektorských dovedností z různých evropských zemí a otevřel toto téma k širší debatě.

■ Tomáš Chochole, KCVJŠ Plzeň, a redakce

Více informací o projektu BASKET naleznete na basket.vox.no

JEDEN DEN V ERASMUS KANCELÁŘI může být docela zábava

V létě 2013 jsme vyhlásili již pátý ročník soutěže Erasmus Label, tentokrát na téma „Jeden den v Erasmus kanceláři“. Záměrem bylo ocenit a zároveň trochu netradičně představit práci koordinátorů programu Erasmus.

Soutěžící měli za úkol představit činnost kanceláře, zapojit se mohli všichni, kdo se na školách věnují agendě programu Erasmus a poslat mohli prakticky jakoukoli formu záznamu svých zážitků. A účastníci byli opravdu kreativní. Dostali jsme od nich eseje, videa, plakát s prvky komiksu, prostorový objekt nebo třeba společenskou hru. Soutěž vyhrál příspěvek **Vysoké školy ekonomické v Praze (VŠE)**, nazvaný „Jeden den v kanceláři Oddělení zahraničních styků aneb společenská hra (nejen) pro zaměstnance zahraničních oddělení“.

„Společenská hra vyniká svojí nápaditostí, kreativitou a detailním propracováním. Autorům se podařilo geniálním způsobem zahrnout všechny „radosti a strasti“ práce Erasmus koordinátora, a to jak prostřednictvím detailního vtipného popisu celého dne v Erasmus kanceláři, tak díky hracím kartičkám s popisem problémů a nástrah, se kterými se koordinátor při práci každodenně setkává. Jednotlivé části hry jsou barevně sladěné, materiály jsou

doplněny logem programu Erasmus, pravidly hry, vkusně zvolenými figurkami reprezentujícími různé státy EU. Časový rozvrh je popsán velmi vtipnou a nápaditou formou,“ okomentovala příspěvek jedna z hodnotitelek.

Autoři vítězného příspěvku převzali ocenění 4. prosince 2013 během Valorizační konference a my jsme při té příležitosti vyzpovídali vedoucí oddělení Danu Brázdovou.

Jak vznikl nápad se do soutěže přihlásit? Viděli jste zadání a rovnou se do soutěže přihlásili?

„Tak to úplně nebylo. Když byla výzva k soutěži zveřejněna, na poradě jsme se rozhodovali, zda se zapojit, protože účast by pro nás znamenala i spoustu práce navíc. Nicméně kolegyně byly en-

Při tvorbě herního plánu

tuziastické a velmi potěšilo, že se úkolu neujal jednotlivec, který by například napsal povídku, ale že se kolegyně rozhodly vytvořit něco společně.“

Takže jste vlastně vytvořili takový team-building...

„Ano, dnes je to velmi módní, ale my jsme byly rády, že jsme prostřednictvím účasti v soutěži mohli společně pracovat na něčem kreativním, protože administrativní práce, kterou vykonáváme, bývá většinou plná razítkování a úřadování se studenty.“

Jak vás napadlo ztvárnit jeden den v Erasmus kanceláři pomocí hry?

„S prvotním nápadem pojmut příspěvek jako společenskou hru přišla kolegyně Linda Filáčková. Už na první poradě jsme se dohadovali, jak ztvárnit naši práci, která zahrnuje každodenní styk jak se zahraničím, tak s vyjíždějícími a přijíždějícími studenty i zaměstnanci a přináší spoustu zábavných momentů, které stojí za zachycení. Námi vytvořená hra tak spojuje hry typu Člověče, nezlob se s Monopoly a je v ní obsaženo několik různých prvků: herní plán, figurky a kartičky s úkoly. Díky této různorodosti jsme se do práce zapojily úplně všechny.“

■ Tým programu Erasmus, DZS/NAEP

Tým Oddělení zahraničních styků VŠE

Vypsaná fixa – školení pro pracovníky s mládeží

Foto: Matúš Sedlák

publikace Sada minimálních kompetenčních profilů, s níž účastníci během školení pracovali

Nejen česká rocková kapela, ale také vícefázové školení pořádané Českou národní agenturou Mládež nese název Vypsaná fixa. První fáze školení proběhla koncem listopadu ve Strnadovském mlýně nedaleko Sedlčan. První fáze se zúčastnilo celkem dvacet sedm účastníků a školitelský tým tvořily tři školitelky. Školení sestává celkově ze tří fází, druhá proběhne koncem ledna a poslední začátkem dubna 2014.

Cílem školení je zvýšit kompetence pracovníků s mládeží v oblasti tvorby, realizace a vyhodnocení neformálně vzdělávacích školicích aktivit a poskytnout účastníkům vhled do teorie a praxe neformálního vzdělávání z pozice vzdělavatele. Jinými slovy: školení provede účastníky základy vedení vzdělávacích aktivit a podpoří je v zamyšlení nad tím, jak vybrat vhodné aktivity, jak je naplánovat a provést. To vše v realitě organizací, z nichž účastníci pocházejí. Zároveň si školení klade za cíl zvýšit kvalitu projektů předkládaných v rámci vzdělávacího programu Mládež v akci a nastupujícího programu Erasmus+.

Typickými účastníky školení byli pracovníci s mládeží, kteří mají zkušenosti s prací s mládeží a s programem Mládež v akci a plánují se práci s mládeží nadále věnovat a využívat při ní neformální vzdělávání.

„Neformální učení je záměrné, ale dobrovolné učení, které probíhá v řadě rozmanitých prostředích a situacích, v nichž vyučování, odborná příprava a učení nemusí být nutně jedinou či hlavní oblastí činnosti. Tato prostředí či situace mohou být dočasné nebo se mohou střídát a příslušné činnosti či kurzy mohou vést profesionální facilitátoři učení (např. mládežnické instruktory), ale také dobrovolníci (např. vedoucí skupin mládeže). Aktivity a kurzy jsou naplánované, ale zřídka strukturované jako tradiční vyučovací hodiny nebo předměty.“

(Lynn Chisholm, Bridges for Recognition, 2005)

Vyzpovídali jsme také dvě školitelky, Alenu Čápovou a Báru Bláhovou, které se na program školení a vedení aktivit přímo podílely.

Co je obsahem všech tří fází? Má například každá fáze nějaké hlavní téma?

Na školení je zajímavé to, že je dlouhodobé, a také to, že kromě tří školení, kde se účastníci setkají osobně, probíhá důležitá část i virtuálně – sdílíme zajímavé odkazy přes Google Drive a Dropbox, budeme mít on-line setkání v reflexních skupinách na Google Hangout a Skype rozhovor/koučink individuálně s každým účastníkem v mezifázi.

Důležitou součástí je i samostatná práce účastníků v mezifázích: nyní mezi prvním a druhým školením budou na „náslechu“, na pozorování nějaké vzdělávací aktivity a mezi druhým a třetím školením sami nějakou vzdělávací aktivitu zorganizují.

Hlavní témata jednotlivých fází jsou následující:

První fáze: kompetence pracovníka s mládeží, neformální vzdělávání, metody a techniky, vzdělávací a projektová logika aktivity, styly učení a vedení, Kolbovův cyklus učení, zpětná vazba.

Druhá fáze: prezentační dovednosti, facilitace, vedení reflexe, skupinová dynamika.

Třetí fáze: hodnocení vzdělávacích aktivit, propagace projektů, etika, kvalita neformálního vzdělávání, plánování následných aktivit.

Co se vám určitě povedlo v první fázi a co byste třeba rády změnilly na druhé nebo třetí fázi?

Myslím, že se dobře podařilo stmelit skupinu a nastavit základní pravidla toho, jak spolu budeme v průběhu celého projektu pracovat, moc se povedla praktická aktivita v terénu – průzkum potřeb v blízkém městečku Sedlčany a mapování toho, jaké možnosti v Sedlčanech pro mladé lidi jsou – účastníci během krátkého času (jedna hodina) dokázali skvěle prozkoumat terén a navrhnout, co by se z jejich pohledu dalo zlepšit.

Jaké to pro vás osobně bylo – jedním slovem?

Bára – náročné, Alena – výzva.

Česká národní agentura Mládež se podílí na rozvoji tématu neformálního vzdělávání a školení Vypsaná fixa je ukázkou toho, jak přispět ke kvalitě práce s mládeží a aktivit neformálního vzdělávání u nás. ■ red

Prezentace analýzy potřeb přímo z terénu

Práce na „domečku“ neformálního vzdělávání

Večerní teambuilding „na míru“

První fáze školení

Vypsaná fixa očima účastníků

» Proč jste se na školení přihlásili a jak jste se o něm dozvěděli?

« Mirek Sedláček (23 let) pracuje v organizaci YMCA Orlová, která provozuje Informační centrum pro mládež:

„Byl jsem přímo osloven lidmi z ČNA Mládež, abych se na školení přihlásil. Školení mě zaujalo, protože se jedná o jedno z mála vícefázových školení, které v rámci programu Mládež v akci existují. Měl jsem proto pocit, že toto vícefázové školení někam povede a bude smysluplné.“

Foto: Matuš Sedlák

Skupinové foto účastníků a školitelů

Jitka Kořínková (31 let) pracuje v Národním ústavu pro vzdělávání, kde má na starosti Europass: „V oblasti neformálního vzdělávání pracuji s různou intenzitou již od roku 2004, kdy jsem se začlenila do projektu se zapojováním veřejnosti. Všechny aktivity jsem doposud se svými kolegy připravovala dost intuitivně a bez předchozího proškolení. Nepřemýšlela jsem o tom, že by naše aktivity mohly mít i nějaký vzdělávací efekt. Pak mi začal chybět nějaký kontext a potřeba propojit si všechny dílky té skládačky dohromady roztla.“

» Co dělá vaše organizace a jak bude vaše účast na školení pro vás/pro vaši organizaci užitečná?

« Mirek: „Dělá toho vcelku dost, máme gospelový sbor, pracujeme s mládeží, ale nejvíce zkušeností z tohoto školení asi uplatníme v Informačním centru pro mládež, kde se teď snažíme nejvíce pracovat s mládeží. Doufám, že nám to pomůže s mládeží lépe pracovat, ať už se to týká práce s budoucími dobrovolníky Evropské dobrovolné služby, či s mládeží obecně.“

Jitka: „Teď jsem zapojená do aktivit několika organizací. Doufám, že všechno, co se naučím, zúročím v projektech, které budeme organizovat, připravovat.“

Školení Vypsaná fixa se odehrálo koncem listopadu v prostorách Strnadovského mlýna u Sedlčan. Od středy do neděle se na místě potkalo přes třicet lidí ve věku od 19 do 48 let. Jejich společným cílem bylo dozvědět se něco více o tom, jak vést vzdělávací aktivity, jak je plánovat a realizovat a jak rozvíjet práci s mladými lidmi.

Skupina účastníků se dozvěděla něco o metodách a technikách neformálního vzdělávání. Na místě byli postaveni před mnohé úkoly, kdy ve skupinkách nebo jednotlivě objevovali, jak funguje projektová logika nebo jaké existují styly učení.

Některých z nich jsme se zeptali na pár otázek a přinášíme vám tak pohled na školení jejich očima.

» Co pro vás osobně bylo během školení nejzajímavější a s čím vstoupíte do další fáze?

« Mirek: „Asi nejvíce mě bavila průzkumná část. Alespoň to se mi hned vybavilo, jak se jsme z ničeho nic museli ve skupince rozběhnout po Sedlčanech a snažit se v horizontu jedné hodiny zjistit, co v daném městě existuje a co naopak zdejší mládeži schází. Bylo to hodně kruté, extrémní, zábavné, a přitom se u toho člověk hodně naučil (aspoň podle mě). Vstupuji s nadějí do dalších fází, že to bude dále gradovat a postupovat dál a dál, naučím se něco nového nejen o sobě a zažiju spoustu zajímavých situací, na které budu dlouho vzpomínat.“

Jitka: „Nejzajímavější pro mě bylo vyzkoušet si přípravu aktivity pro ostatní účastníky na určité téma, které jsme dostali zadané od lektorek. Měli jsme v týmu připravit desetiminutovou aktivitu, kde jsme měli zkombinovat různé metody a techniky. Bylo pak zajímavé vidět, jak se s úkolem popraly i ostatní skupiny. Pro mě to bylo hodně přínosné, protože jsem pak mohla porovnat, které zpracování mělo větší efekt.“

■ red

» Byla vaše představa o školení naplněna? Co jste od školení očekávali?

« Mirek: „Máme za sebou ‚pouze‘ první část školení, takže je asi brzo hodnotit, ale rozhodně mě školení nezklamalo, myslím, že je dobře promyšlené, vedou ho zkušení školitelé a skupina účastníků je velmi různorodá, což nám všem může být ku prospěchu.“

Jitka: „Je těžké odpovědět na tuhle otázku... Zatím proběhla první fáze školení a čekají nás ještě dvě v lednu a dubnu.“

Cenu Label 2013 získali i učitelé angličtiny z dětských domovů

Uplynulý rok bylo ocenění zaměřeno na využití informačních technologií, vícejazyčné třídy a inovativní výuku druhého cizího jazyka nebo jazykové vzdělávání znevýhodněných skupin, včetně učení dětí v předškolním a raném školním věku. Porota vybrala pět držitelů Evropské jazykové ceny Label a čtveřici osobností, které se staly Evropskými učiteli jazyků. Ocenění byla vyhlášena 24. září 2013 na konferenci Kreativně k jazykové výuce, která se konala v Praze u příležitosti Evropského dne jazyků. [A kdo si tentokrát ceny odnesl?](#)

Držitelé Evropské jazykové ceny Label

Člověk hledá člověka, o. s.

projekt **POD KRÍDLY**

(koordinátorka Ida Smékalová)

Organizace se zaměřila na pomoc dětem, jež vyrůstají v dětských domovech. Největším problémem u nich bývá nedostatek motivace k učení cizím jazykům. Je tedy nutné děti přesvědčit, že se angličtiny není třeba bát a že se jim její znalost bude v životě hodit. Během uplynulých sedmi let se projekt úspěšně zabydlel v Příboru, Hranicích na Moravě, Potštejně, Frýdlantu, Ústí nad Labem, Novém Strašecí a Písku, kam dvakrát týdně dojíždějí učitelé, kteří využívají výukovou metodiku založenou na hře, zážitcích i terapeutických metodách. Díky zvládnutí angličtiny se u dětí zvýšila šance na přijetí na střední i vysoké školy. A ti, kdo po základní škole nechtějí pokračovat ve studiu, snadněji nacházejí práci.

Obchodní akademie a Vyšší odborná škola ekonomická, Tábor

projekt **BUSINESS ECONOMICS LANGUAGE LEARNING (B.E.L.L.)**

(koordinátorka Alena Jandlová)

Dvouletý projekt, který vznikl jako součást programů Comenius a eTwinning, spojil školy ze šesti evropských zemí nejen při výuce jazyků, ale zahrnul také ekonomické předměty a informační technologie. První rok spolupráce se nesl ve znamení Fair Trade (tedy hnutí zaměřeného na spravedlivý obchod), který ve druhém roce vystřídal obchodování mezi cvičnými firmami.

Masarykova obchodní akademie, Jičín

projekt **UČTE SE S NÁMI!**

(koordinátorka Václava Petrgálová)

Česká, slovenská a finská škola se zapojily do programu Comenius, aby sdílely metody, které používají při výuce angličtiny, němčiny a ruštiny. Česká škola vytvořila a šířila prostřednictvím tohoto partnerství velmi kvalitní online programy pro výuku reálné německého a ruského jazyka, jejichž využití zvyšuje motivaci žáků i jejich aktivní zapojení do učení. Tyto materiály prezentuje škola na konferencích zaměřených na výuku cizích jazyků a jsou také zdarma přístupné na vzdělávacích portálech i webové stránce projektu.

Evropská jazyková cena Label a ocenění Evropský učitel jazyků roku patří mezi tradiční způsoby, kterými Dům zahraniční spolupráce s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR propagují jazykové vzdělávání. Oceněné projekty i osobní přínos pedagogů mají nejen ukázat novinky nebo výjimečné aktivity, ale také inspirovat ke kreativě další učitele jazyků.

PhDr. Jindřich Fryč, 1. náměstek ministra školství, předává ocenění zástupkyním projektu Na hranicích.

Zástupkyně projektu B.E.L.L.

Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 2

projekt **NA HRANICÍCH/AN DER GRENZE**

(koordinátorka Kateřina Charvátová)

Netradiční spolupráce mezi českou a dvěma německými školami začala již v roce 2008 a od té doby se žáci šestých tříd pravidelně představují zahraničním vrstevníkům jako herci. Hlavním výstupem projektu je totiž nastudování hry, vytvořené speciálně pro projekt, kterou čeští školáci předvádějí ve městě Backnang v Bádensku-Württembersku a jejich němečtí partneři zase v Praze. Projekt je zaměřen na odbourávání předsudků mezi sousedními zeměmi.

Základní škola Hustopeče, okres Břeclav

projekt **AN APPLE**

(koordinátorka Pavla Sedlářová)

Projekt, který se zaměřil na děti z mateřské školy a žáky prvního stupně školy základní, společně vytvořily česká, portugalská a lotyšská škola. Učitelé chtěli seznámit své žáky hravou formou s anglickým jazykem, použili tedy jako základní téma obyčejné jablko. Děti se seznámily se svými vrstevníky prostřednictvím kulturních zvyků a tradic spojených právě s tímto na první pohled obyčejným ovocem.

Evropští učitelé jazyků roku

Gabriela Trojánková

(Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze)

Už mnoho let se s mimořádným nasazením věnuje výuce němčiny a její přínos je nejvýraznější v zavádění moderních technologií. Má velkou zásluhu na rozvoji výuky německého jazyka v rámci dalšího profesního vzdělávání a celoživotního učení policistů i dalších zaměstnanců Ministerstva vnitra ČR. Autorsky se podílela na tvorbě e-learningového portálu pro výuku německého jazyka a vytvořila také celou řadu odborných skript.

Olga Myslíková

(Střední škola technická a ekonomická, Olomoucká 61, Brno)

Učitelka, která umí využít potenciál svých studentů a zvládá zapojit do projektu i méně nadané žáky, působí v oblasti jazykového vzdělávání již přes 17 let. Za tu dobu dokázala, že zvládá také organizovat nejrůznější mezinárodní projekty. V poslední době se věnuje zejména projektům Leonardo da Vinci, pro které úspěšně připravuje i studenty s poruchami učení. Před cestami do zahraničí totiž věnuje zvláštní péči rozvoji jejich slovní zásoby.

Petr Baťa

(Základní škola, Chrudim, ul. Dr. J. Malíka)

Chrudimský učitel získal ocenění za svůj inovativní přístup k výuce angličtiny. Pravidelně využívá moderní techniku, ať už interaktivní tabuli, videokameru, navigaci pomocí GPS nebo osobní počítače a výukové programy. Vytváří webové stránky k mezinárodním projektům, provozuje e-learningovou platformu, používanou nejen pro angličtinu. A své poznatky si nenechává pro sebe, jako lektor vzdělává své kolegy z celého Pardubického kraje.

Marcela Radová

(Gymnázium Česká a Olympijských nadějí, České Budějovice)

Cenu získala zejména za aktivní přístup k výuce angličtiny v odborných předmětech a zapojení do mezinárodní spolupráce. V posledních dvou letech se věnuje projektu inGenious, díky kterému využívá ve výuce matematiky inovativní výukové materiály vytvořené firmami, a to převážně v anglickém jazyce. Žáci se tak i v hodině matematiky setkávají s cizím jazykem a odbornou terminologií, což je výborným příkladem využití metody CLIL. ■ red

Uzávěrky

Podrobné informace najdete na www.eurodesk.eu a www.dzs.cz

15. ledna 2014

CEEPUS – projekty sítí vysokých škol v programu CEEPUS na akademický rok 2014/2015
www.dzs.cz

17. ledna 2014

Akademická informační agentura – stipendia do Indie pro studenty doktorských studijních programů veřejných VŠ
www.zahranici-stipendium.cz a www.dzs.cz

20. ledna 2014

Akademická informační agentura – stipendia do Polska pro studenty veřejných VŠ
www.zahranici-stipendium.cz a www.dzs.cz

15. února 2014

Google Europe Stipendium pro studenty se zdravotním postižením
www.google.com/studentswithdisabilities-europe/

17. února 2014

Akademická informační agentura – stipendia pro studenty SŠ ke tříletému studiu na lyceích v Dijonu a v Nîmes ve Francii
www.zahranici-stipendium.cz a www.dzs.cz

28. února 2014

Akademická informační agentura – stipendia na Slovensko pro studenty veřejných VŠ
www.zahranici-stipendium.cz a www.dzs.cz

1. března 2014

Stipendia Nadace Heinrich Böll pro studium v Německu www.boell.de/scholarships

15. března 2014

AKTION ČR – Rakousko – semestrální stipendia a krátkodobá výzkumná stipendia na zimní semestr 2014/15 a habilitační stipendia pro postdoktorandy www.dzs.cz

1. dubna 2014

SCIEX-NMS^{ch} – žádosti o stipendia pro doktorandy a postdoktorandy
www.naep.cz, www.scieux.ch

Evropská nadace pro mládež – granty pro mezinárodní aktivity mládeže

www.coe.int/web/european-youth-foundation

4. dubna 2014

Akademická informační agentura – stipendia do Mexika pro studenty veřejných VŠ
www.zahranici-stipendium.cz a www.dzs.cz

15. dubna 2014

AKTION ČR – Rakousko – jednoměsíční stipendia pro VŠ pedagogy a podávání návrhů projektů spolupráce www.dzs.cz

Stáže

1. února 2014

Stáž a studijní návštěva v Evropském parlamentu
www.europarl.europa.eu

1. dubna 2014

Stáž v Radě Evropské unie
www.consilium.europa.eu

Svět práce se mění a poradenství s ním

Mnozí lidé si začínají uvědomovat, jak moc se současná společnost a požadavky na uplatnění jedince proměňují. Kariérové poradenství, stejně jako vzdělávání, by přitom mělo na tyto radikální změny reagovat a pomáhat svým klientům se na ně připravit. A o co se konkrétně jedná?

Nejviditelnější je rychlá digitalizace společnosti. Náplň řady současných zaměstnání se výrazně změní, další profese nebudou v budoucnosti existovat vůbec. Na druhou stranu ale vznikne řada nových zaměstnání, která si dnes ani neumíme představit. Globalizace pak přináší do vzdělávání a zaměstnanosti mezinárodní aspekt – ať už možnost vycestovat za studiem či prací do zahraničí nebo naopak vstup zahraničních společností na domácí trh práce, stejně jako příchod zahraničních pracovníků do ČR.

Známý americký kariérový poradce Mark Savickas popisuje současný trend na trhu práce jako „jobless work“. Zaměstnavatelé totiž chtějí práci, ale kvůli vysokým nákladům nechtějí zaměstnance. I kvůli tomu lidé častěji střídají zaměstnání, stále běžnější praxí se stávají kontrakty na dobu určitou. Budoucnost Savickas vidí v projektovém zaměstnávání, kdy budou lidé najímáni jen krátkodobě, aby firmy využily jejich specifické dovednosti. Dnešní pracovní trh současně klade vyšší požadavky na takzvané přenositelné dovednosti, odbornou kvalifikaci by proto měly doprovázet i „měkké dovednosti“ – tedy schopnost spolupracovat, prosadit se v kolektivu nebo být empatický. Se všemi uvedenými změnami souvisí také rozšiřující se nabídka částečných úvazků a potřeba celoživotního vzdělávání.

Změny se dotýkají i vnímání kariéry. Její tradiční vertikální podoba, pohyb z nižších pozic na vyšší v rámci jedné firmy, se mění v horizontální, při které člověk sbírá zkušenosti u různých zaměstnavatelů ve více či méně podobných oborech. S tím souvisí důraz na uznávání i neformálně získaných kompetencí; úspěšně už funguje například švýcarský systém CH-Q, který umí pro pracovní trh zhodnotit všechny životní zkušenosti.

Aktuální tendence tak sice nabízejí lidem širokou škálu možností pro uplatnění, na druhou stranu ale mohou jednotlivci mít problém se v tomto pozměněném pracovním světě zorientovat. Francouzský profesor Jean Guichard hovoří o „liquid society“ (tekuté společnosti), jež v sobě snoubí svobodu s nejistotou; tradiční model běhu života (škola – zaměstnání – rodina – důchod) byl nabourán a dochází i k rozrušování širších společenských norem.

Guichard současně poukazuje na to, že pocit svobody je často zdánlivý, protože společnost a s ní i trh práce se často řídí předsudky a stereotypy, které možnost volby omezují. Podle švýcarského kariérového poradce Thomase Dienera, který za zdroj energie pro uskutečňování cílů považuje sny a touhy jedince, mohou další rozvoj člověka blokovat i jeho vlastní mýty a mylné představy o světě práce.

Kariéroví poradci na celém světě se zamýšlí nad tím, co jejich klienti potřebují k tomu, aby se v tomto světě uměli orientovat. Většina z nich vidí odpověď ve schopnosti samostatně si řídit svoji kariéru. Tento termín v sobě zahrnuje sebepoznání, ale i znalost trhu práce, schopnost stanovování cílů a plánování kroků k jejich dosažení, stejně jako schopnost skloubit tyto cíle s realitou, umět se jí přizpůsobit, ale zároveň ji svým konáním ovlivňovat. V Kanadě, Austrálii i v řadě dalších zemí existuje nebo vzniká poradenský nástroj – rámec dovedností pro řízení vlastní profesní a vzdělávací dráhy, který detailně popisuje potřebné dovednosti a možnosti jejich rozvoje.

Současná míra nezaměstnanosti poukazuje na možný nedostatek placených zaměstnání, vybízí k přehodnocení neplacených forem práce, k potřebě vracet se k přírodě a tradičním řemeslům a obecně k úvahám po smyslu lidské práce jako takové.

■ Kateřina Hašková a Alice Müllerová, DZS

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Evropské unie. Za obsah publikací (sdělení) odpovídá výlučně autor. Publikace (sdělení) nereprezentují názory Evropské komise a Evropská komise neodpovídá za použití informací, jež jsou jejich obsahem.

Dům zahraniční spolupráce, Na Poříčí 1035/4, 110 00 Praha 1, Tel.: +420 221 850 100, E-mail: info@dzs.cz, www.dzs.cz, www.naerasmusplus.cz, www.eurodesk.cz. Redakční rada: Martina Janská a Adéla Příbylová (Eurodesk) a Jitka Valchářová (DZS), grafický návrh: Yvone Baalbaki, ilustrace: Michaela Kukovičová, tisk: ASTRON studio CZ, a.s. www.astron.cz, vychází s podporou MŠMT ČR a Evropské komise, odebírání bulletinu si můžete u nás bezplatně objednat, e-mailem na: redakce@mmladzevzaki.cz